

Stretnutie architektonických komôr krajín V4.

Sú prípady, keď sa z úradnej agendy vyklúje užitočné stretnutie v priateľskej atmosfére, ktoré dokáže pozitívne ovplyvniť a nasmerovať. Práve v takomto duchu sa uskutočnilo 5.februára 2016 v poradí druhé stretnutie zástupcov architektonických komôr krajín V4.

Možno sa zdá takýto úvod trochu formalisticko-diplomatický, v tomto prípade je však určite namieste. Na pozvanie Českej komory architektov sa spomínané stretnutie konalo v pôsobivej novostavbe Metodického centra modernej architektúry v Brne, v rozsiahlom areáli [Vily Stiassni](#) z roku 1929, postavenej podľa návrhu architekta Ernsta Wiesnera.

Okrem výberu miesta aj návrh tém naznačoval, že pôjde o skutočne živé diskusie o rozhodujúcich oblastiach našej profesie. Za Slovenskú komoru architektov sa na stretnutí zúčastnili Imrich Pleidel, Martin Jančok, Oľga Miháliková a Kornel Kobák. V reprezentatívnom zložení prišli tiež zástupcovia susedných komôr z Maďarska a Poľska. Rokovanie viedli Ivan Plicka, predseda ČKA a Jaroslav Šafer, druhý podpredseda ČKA.

Prvá časť stretnutia patrila informácii o činnosti komôr a ich legislatívnych iniciatív za posledné obdobie. Česká komora architektov vo svojom úvodnom vystúpení predstavila tiež novú súťažnú prehliadku [Česká cena za architektúru](#), ktorá bude prvýkrát udelená v tomto roku.

Zástupcovia komôr sa v diskusii vyjadrili, že súčasné dynamické presadzovanie spoločnej európskej legislatívy vytvára bezprecedentné tlaky na podmienky poskytovania architektonických služieb v jednotlivých krajinách V4. A práve koordinácia snáh v oblasti aplikácie legislatívnych zmien je typickou oblasťou štvorstrannej spolupráce komôr. Jednou z priorít komôr je preto aj hľadanie riešení v otázke európskym zákonodarstvom rozporovaných honorárových poriadkov. Honorárové poriadky vyjadrujú primerané náklady na poskytovanie architektonických služieb a sú preto kľúčové najmä v oblasti verejného obstarávania. Česká komora architektov prišla v tejto súvislosti s iniciatívou detailne vypracovanej metodiky výpočtu honorárov na podklade priemernej hodinovej sadzby architektonickej resp. projektovej kancelárie - Kalkulačkou na stanovenie hodnoty územnoplánovacej dokumentácie, hodnoty projektových prác pre pozemné a krajinárske stavby a stanovenie investičných nákladov stavby.

Po predstavení „Kalkulačky“ a následnej rozprave sa zástupcovia komôr dohodli na jej predložení na diskusiu v jednotlivých komorách so zámerom, aby sa stala podkladom na vypracovanie príbuzných metodík v jednotlivých krajinách V4. Tým by sa dosiahlo prepojenie úsilia komôr pri presadzovaní opätovnej metodickej úpravy primeraných honorárov v oblasti architektonických služieb.

V nadväznosti na tému stanovenia primeraných honorárov nasledovali prezentácie jednotlivých komôr k téme architektonických súťaží a verejného obstarávania. Aj tu sa ukázali zásadné prieniky, jednak pozitívne, v úsilí komôr pri podpore architektonického súťaženia, tak aj negatívne, v obchádzaní súťaží návrhov verejnými obstarávateľmi a uprednostňovaní kritéria najnižšej ceny pri obstarávaní architektonických služieb. Vysvetľovanie podstatných celospoločenských benefitov architektonického súťaženia na pozitívnych príkladoch realizovaných diel, zostáva naďalej prioritou pre architektonické komory krajín V4.

V poslednej časti neformálneho rokovania sa diskutovalo o skúsenostiach v jednotlivých krajinách s pozíciou a kompetenciami hlavného resp. mestského architekta. Kolegovia z ČKA poukázali na neobvyklú situáciu v Prahe, kde príspevková projektová organizácia hlavného mesta IPR Praha preberá na seba projektovú činnosť na území mesta. V diskusii zaznievalo, že závislosť úradu architekta od záujmov komunálnej politiky často degraduje odborné postoje na presadzovania parciálnych záujmov. Ukazuje sa, že výkon funkcie mestských architektov obsahuje v sebe také rôznorodé problematiky, že nastavenie jednotných princípov pre ich činnosť je aktuálne ťažko dosiahnuteľné.

Záver stretnutia architektonických komôr V4 v Brne sa niesol v znamení spoločnej prehliadky zrekonštruovanej vily podnikateľskej rodiny Stiassni a neformálneho stretnutia v budove Husovho zboru, jednej z prvých moderných sakrálnych stavieb v Československu, postavenej v roku 1929 podľa návrhu Jana Víška.

Vzhľadom na podobné historické skúsenosti a súčasné spoločné európske agendy je formát V4 zaujímavou platformou na vzájomné porovnanie a koordináciu postupov v jednotlivých krajinách, pri riešení analogických, každodenných aj strategických aktivít architektonických komôr.

Kornel Kobák, 16.2.2016.